

1.

$$(x + x^2)y = y - y^2, \quad y(1) = 2.$$

Konstantlösningar : $y = 0$, $y = 1$.

$$\frac{y}{y - y^2} = \frac{1}{x + x^2}$$

$$\left(\frac{1}{y} + \frac{1}{1 - y}\right)dy = \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{1 + x}\right)dx$$

$$\ln|y| - \ln|1 - y| = \ln|x| - \ln|1 + x| + \ln|C_1|$$

$$\ln \left| \frac{y}{1-y} \right| = \ln \left| \frac{C_1 x}{1+x} \right|, \quad \frac{y}{1-y} = \frac{Cx}{1+x}$$

Bestäm konstanten C : $y(1) = 2$, $-2 = \frac{C}{2}$, $C = -4$.

$$y(1+x) = -4x(1-y), \quad y(1-3x) = -4x$$

$$y = \frac{4x}{3x-1}, \quad x > \frac{1}{3}.$$

2.

$$y'' - y'' - y'' + y'' = 0$$

Karakteristiska ekvationen : $r^3 - r^2 - r + 1 = 0$.

$$(r - 1)(r^2 - 1) = (r - 1)^2 (r + 1) = 0.$$

Lösningarna ges av : $y_1 = e^x$, $y_2 = xe^x$, $y_3 = e^{-x}$.

$$W(y_1, y_2, y_3) = \begin{vmatrix} e^x & xe^x & e^{-x} \\ e^x & (x+1)e^x & -e^{-x} \\ e^x & (x+2)e^x & e^{-x} \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} e^x & xe^x & e^{-x} \\ 0 & e^x & -2e^{-x} \\ 0 & 2e^x & 0 \end{vmatrix} = 4e^x \quad 0$$

3.

$$\begin{aligned} x &= x + xy \\ y &= 4y - 2xy \end{aligned}$$

$$\text{Stationära punkter : } \begin{aligned} 0 &= x + xy = x(1 + y) \\ 0 &= 4y - 2xy = 2y(2 - x) \end{aligned} \cdot$$

$(0,0)$ och $(2,-1)$ är de stationära punkterna.

$$\text{Jacobimatrisen } J(x, y) = \begin{pmatrix} 1 + y & x \\ -2y & 4 - 2x \end{pmatrix} \cdot$$

$$J(0,0) = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} \text{ har egenvärdena } 1 \text{ och } 4.$$

$J(0,0) = \begin{pmatrix} 0 & 4 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ har egenvärdena 1 och 4.

Motsvarande egenvektorer är $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ resp. $\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$.

$(0,0)$ är en instabil nod.

$J(2,-1) = \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$ har egenvärdena ± 2 .

Motsvarande egenvektorer är $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ resp. $\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$.

$(2,-1)$ är en sadelpunkt och därmed instabil.

x $x + xy$ 1   0 x xy

$$\begin{matrix} x \\ y \end{matrix} = \begin{matrix} x + xy \\ 4y - 2xy \end{matrix} = \begin{matrix} 1 & 0 \\ 0 & 4 \end{matrix} \begin{matrix} x \\ y \end{matrix} + \begin{matrix} xy \\ -2xy \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} u \\ v \end{matrix} = \begin{matrix} x - 2 \\ y - (-1) \end{matrix}, \quad \begin{matrix} u \\ v \end{matrix} = \begin{matrix} x \\ y \end{matrix}.$$

$$\begin{matrix} u \\ v \end{matrix} = \begin{matrix} u + 2 + (u + 2)(v - 1) \\ 4(v - 1) - 2(u + 2)(v - 1) \end{matrix} = \begin{matrix} 2v \\ 2u \end{matrix} + \begin{matrix} uv \\ -2uv \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} u \\ v \end{matrix} = \begin{matrix} 0 & 2 \\ 2 & 0 \end{matrix} \begin{matrix} u \\ v \end{matrix} + \begin{matrix} uv \\ -2uv \end{matrix}$$

4.

dT

$$\frac{dT}{dt} = -k(T - 25), \quad T(10) = 105^\circ C, \quad T(30) = 65^\circ C.$$

$$\text{Sökt : } t_1 : T(t_1) = 35^\circ C.$$

$$\frac{dT}{T - 25} = -k dt, \quad \ln|T - 25| = -kt + C$$

Vilkoren ger följande ekvationer :

$$\ln|105 - 25| = -k10 + C \quad [1]$$

$$\ln|65 - 25| = -k30 + C \quad [2]$$

$$\ln|35 - 25| = -kt_1 + C \quad [3]$$

$$[1] - [2] : \ln 80 - \ln 40 = k20 \quad [4]$$

$$[2] - [3]: \ln 40 - \ln 10 = k(t_1 - 30) \quad [5]$$

$$[5] / [4] \quad \frac{t_1 - 30}{20} = \frac{\ln 4}{\ln 2} = \frac{2 \ln 2}{\ln 2} = 2.$$

$$t_1 = 70$$

5.

$$y'' + 4y' - 5y = (5t - 4)U(t - 1), \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = -5.$$

$$f(t-1) = 5t - 4 = 5(t-1) + 1, \quad f(t) = 5t + 1.$$

$$s^2 Y(s) - sy(0) - y(0) + 4(sY(s) - y(0)) - 5Y(s) = e^{-s} \left(\frac{5}{s^2} + \frac{1}{s} \right)$$

$$Y(s)(s^2 + 4s - 5) = s - 1 + e^{-s} \frac{5 + s}{s^2}$$

$$Y(s) = \frac{1}{s+5} + e^{-s} \frac{1}{s^2(s-1)} = \frac{1}{s+5} + e^{-s} \left(\frac{-1}{s^2} - \frac{1}{s} + \frac{1}{s-1} \right)$$

$$L^{-1} \left(\frac{-1}{s^2} - \frac{1}{s} + \frac{1}{s-1} \right) = -t - 1 + e^t$$

$$y(t) = e^{-5t} + U(t-1)(-(t-1) - 1 + e^{t-1})$$

6.

$$y = e^y + e^{-y} - 4 = f(y)$$

$$y' = e^y + e^{-y} - 4$$

Ekvationen är autonomt och dess jämviktpunkter ges av :

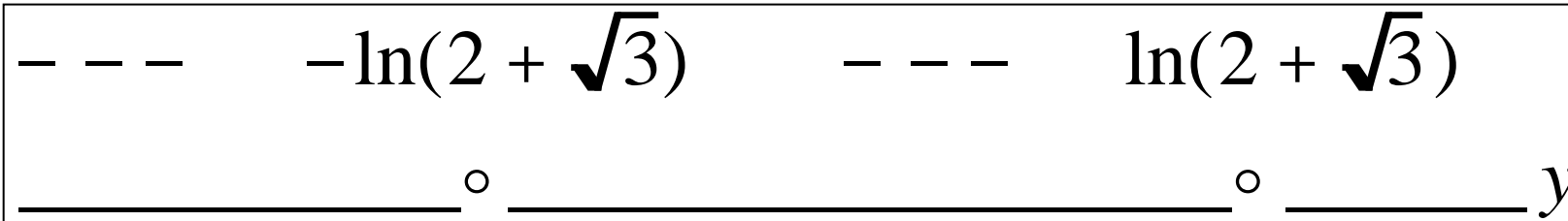
$$f(y) = e^y + e^{-y} - 4 = 0 \quad e^{2y} - 4e^y + 1 = 0$$

$$e^y = 2 \pm \sqrt{4-1} \quad e^y = 2 \pm \sqrt{3}, \left\{ 2 - \sqrt{3} = \frac{1}{2 + \sqrt{3}} \right\}.$$

Jämviktpunkter : $y = \pm \ln(2 + \sqrt{3})$.

$$y = -\ln(2 + \sqrt{3}) \quad \ln(2 + \sqrt{3})$$

$$y = 0 \quad - \quad 0 \quad +$$

$$y(0) > \ln(2 + \sqrt{3}) \quad A =$$

$$y(0) = \ln(2 + \sqrt{3}) \quad A = \ln(2 + \sqrt{3})$$

$$y(0) < \ln(2 + \sqrt{3}) \quad A = -\ln(2 + \sqrt{3})$$

7.

$f(t)$ är av exponentiell ordning (typ)

$f(t) = e^{-ct}$ är av exponentiell ordning (typ)

$|f(t)| \leq Me^{ct}$, M och c är några konstanter,
gäller för alla $t > T_0$, T_0 är också någon konstant.

$f(t)$ kontinuerlig innebär att $|f(t)|$ har något
största värde, m_1 , på intervallet $0 \leq t \leq T_0$,

$$F(s) = \int_0^{\infty} e^{-st} f(t) dt = \int_0^{T_0} e^{-st} f(t) dt + \int_{T_0}^{\infty} e^{-st} f(t) dt$$

Triangelolikheten ger :

$$|F(s)| \leq \int_0^{T_0} e^{-st} |f(t)| dt + \int_{T_0}^{\infty} e^{-st} |f(t)| dt$$

$$\int_0^{T_0} e^{-st} m_1 dt + \int_0^{T_0} e^{-st} M e^{ct} dt =$$

$$= m_1 \frac{e^{-st}}{s} \Big|_0^{T_0} + M \frac{e^{-(s-c)t}}{s-c} \Big|_0^{T_0} = \{s > c\} =$$

$$= m_1 \frac{1 - e^{-sT_0}}{s} + M \frac{e^{-(s-c)T_0}}{s-c} - m_1 \cdot 0 - M \cdot 0 = 0, \quad s$$

8.

Låt $\mathbf{X}_1, \mathbf{X}_2, \dots, \mathbf{X}_n$ vara linjärt oberoende lösningar till systemet $\dot{\mathbf{X}} = \mathbf{A}\mathbf{X}$, där $\mathbf{A}$ är en $n \times n$ - matris. Då ges en fundamentalmatris av $(\mathbf{X}_1 \ \mathbf{X}_2 \ \dots \ \mathbf{X}_n)$.

1 1 2

$$\mathbf{X} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -3 \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \mathbf{X}$$

Vi bestämmer egenvärden och egenvektorer till matrisen

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & -3 \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$0 = \det(\mathbf{A} - \lambda \mathbf{I}) = \begin{vmatrix} 1 - \lambda & -1 & -3 \\ -1 & 1 - \lambda & 0 \\ -1 & 0 & 1 - \lambda \end{vmatrix} = (1 - \lambda)^3 - (1 - \lambda) - 3(1 - \lambda) =$$

$$= (1 - \lambda)\{(1 - \lambda)^2 - 4\} = (1 - \lambda)(1 - \lambda + 2)(1 - \lambda - 2) = (1 - \lambda)(3 - \lambda)(-1 - \lambda)$$

Egenvärdena är $\lambda = 1$, $\lambda = 3$ och $\lambda = -1$

Eigenvärdena är : $\lambda_1 = 1$, $\lambda_2 = 3$ och $\lambda_3 = -1$.

Bestäm motsvarande egenvektorer.

$$\lambda_1 = 1 \text{ ger } \begin{array}{cccc} 1-1 & -1 & -3 & 0 \\ -1 & 1-1 & 0 & -1 \\ -1 & 0 & 1-1 & -1 \end{array} \mathbf{K} = \mathbf{0}, \begin{array}{ccc} -1 & -3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \mathbf{K} = \mathbf{0}, \mathbf{K} = k_1 \begin{array}{c} -3 \\ 1 \end{array}$$

$$\lambda_2 = 3 \text{ ger } \begin{array}{cccc} 1-3 & -1 & -3 & -2 \\ -1 & 1-3 & 0 & -1 \\ -1 & 0 & 1-3 & -1 \end{array} \mathbf{K} = \mathbf{0}, \begin{array}{ccc} -1 & -3 & 2 \\ -2 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \mathbf{K} = \mathbf{0}, \mathbf{K} = k_2 \begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array}$$

$$\lambda_3 = -1 \text{ ger } \begin{array}{cccc} 1+1 & -1 & -3 & 2 \\ -1 & 1+1 & 0 & -1 \\ -1 & 0 & 1+1 & -1 \end{array} \mathbf{K} = \mathbf{0}, \begin{array}{ccc} -1 & -3 & -2 \\ 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \mathbf{K} = \mathbf{0}, \mathbf{K} = k_3 \begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array}$$

Tre linjärt oberoende lösningar till systemet ges av

$$\begin{array}{ccc} 0 & 0 & -0 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 0 & 2 & -2 \\ e^t & -3 & , e^{3t} & 1 & \text{och } e^{-t} & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{array}$$

En fundamentalmatrix till systemet är

$$\begin{array}{ccc} 0 & 2e^{3t} & -2e^{-t} \\ -3e^t & e^{3t} & e^{-t} \\ e^t & e^{3t} & e^{-t} \end{array}$$

9.

$$u_x = u_y + u \quad , \quad u(x,0) = 3e^{-5x} + 2e^{-3x}$$

Variabelseparation ger : $u(x, y) = X(x)Y(y)$.

Insättning i PDE ger : $X(x)Y(y) = X(x)Y'(y) + X(x)Y(y)$

Dividera med $X(x)Y(y)$: $\frac{X'(x)}{X(x)} = \frac{Y'(y)}{Y(y)} + 1 = \text{konstant} = \lambda$.

$$X'(x) - \lambda X(x) = 0$$

$$Y'(y) - (\lambda - 1)Y(y) = 0$$

Vi får lösningarna : $X(x) = Ae^{\lambda x}$
 $Y(y) = Be^{(\lambda - 1)y}$

Funktionen $u(x, y) = Ce^{\lambda x + (\lambda - 1)y}$ satisfierar den givna differentialekvationen för alla konstanter C och λ .

Ekvationen är linjär och homogen innebär att varje linjärkombination satisfierar ekvationen $u(x, y) = \sum_{\lambda} C_{\lambda} e^{\lambda x + (\lambda - 1)y}$.

Villkoret : $u(x, 0) = 3e^{-5x} + 2e^{-3x} = \sum_{\lambda} C_{\lambda} e^{\lambda x}$ ger $C_1 = 3$, $C_2 = 2$

$$\text{Villkoret : } u(x, 0) = 3e^{-5x} + 2e^{-3x} = \sum_{\lambda} C_{\lambda} e^{\lambda x} \text{ ger } C_{-5} = 3, C_{-3} = 2.$$

$$u(x, y) = 3e^{-5x + (-5-1)y} + 2e^{-3x + (-3-1)y} = 3e^{-5x - 6y} + 2e^{-3x - 4y}$$